

Total number of printed pages -11

63/1 (SEM-2) DSC/GE2/ECORC2026/
ECOHG2026

2025

ECONOMICS

Paper : ECORC2026/ECOHG2026

(Principle of Macroeconomics - I)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer from the following : **(any six)** 1×6=6

তলত দিয়া বোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :
(যিকোনো ছয়টা)

(a) Net National Product at Market Price (NNP_{MP}) is equal to —

বজাৰ মূল্যত নিগুট জাতীয় উৎপাদনৰ (NNP_{MP}) সমান হ'ল—

(i) Gross Domestic Product at Market Price (GDP_{MP}) - Depreciation

বজাৰ মূল্যত স্থূল ঘৰুৱা উৎপাদন (GDP_{MP}) –
মূলধনী ক্ষয়-ক্ষতি

(ii) Gross National Product of Market
Price (GNP_{MP}) – Depreciation

বজাৰ মূল্যত স্থূল জাতীয় উৎপাদন (GNP_{MP})
– মূলধনী ক্ষয়-ক্ষতি

(iii) Net Domestic Product–IT

নিগুট ঘৰুৱা উৎপাদন

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(b) The Gross National Happiness Index
(GNHI) was first coined by the Bhutan
King Jigme Singye Wangchuk in the
year —

স্থূল জাতীয় সুখী সূচাংক (GNHI) কিমান চনত ভূটানৰ
ৰজা জিগমে সিংঘে ৰাংচুকুে গঠন কৰিছিল—

(i) 1970 (১৯৭০)

(ii) 1971 (১৯৭১)

(iii) 1972 (১৯৭২)

(iv) 1973 (১৯৭৩)

(c) In Fisher's quantity theory of Money
 $MV=PT$, where 'V' stands for —
ফিচাৰৰ পৰিমাণগত মুদ্রা তত্ত্ব $MV=PT$, ত 'V' য়ে
সূচাইছে—

(i) Velocity of goods and services

দ্রব্য আৰু সেৱাৰ প্ৰচলনৰ হাৰ

(ii) Velocity of Money

মুদ্রাৰ প্ৰচলনৰ হাৰ

(iii) Velocity of transaction

মুদ্রাৰ লেনদেনৰ হাৰ

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(d) J. M. Keynes in his famous
employment theory stated that the
employment level of an economy
primarily determine by —

J. M. কেইসে তেওঁৰ বিখ্যাত নিয়োগ তত্ত্বত উল্লেখ
কৰিছিল যে এখন অর্থনীতিৰ নিয়োগ হাৰ মূলত নিৰ্ধাৰণ
কৰে—

(i) Aggregate Supply

সামগ্ৰিক যোগানে

(ii) Aggregate Demand

সামগ্ৰিক চাহিদাই

(iii) Both aggregate supply and
aggregate demand

সামগ্ৰিক যোগান আৰু সামগ্ৰিক চাহিদা দুয়োটাই

(iv) Wages of Labour

শ্ৰমিকৰ পাৰিশ্ৰমিক মজুৰি

(e) Which of the following is a correct form of Keynes investment multiplier —

তলত দিয়া কোনটো কেইলৰ বিনিয়োগ গুণকৰ শুদ্ধ ৰূপ—

(i) $K = \frac{1}{1 - MPC}$

(ii) $K = \frac{1}{1 - MPS}$

(iii) $K = \frac{1}{MPC}$

(iv) $K = \frac{MPC}{MPS}$

(f) In a circular flow economy, firms supply —

এখন অর্থনীতিৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহত উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠানে যোগান ধৰে—

(i) Labour
শ্ৰম

(ii) Goods and Services
দ্রব্য আৰু সেৱা দ্রব্য

(iii) Land
ভূমি

(iv) Capital
মূলধন

(g) In a three sector circular flow economy which of the following does not include—

এখন অর্থনীতিৰ তিনিটা খণ্ডৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহত তলৰ কোনখন অন্তর্ভুক্তি কৰা নহয়—

(i) Government sector
চৰকাৰী খণ্ড

(ii) External Sector
বৈদেশিক খণ্ড

(iii) Household Sector
ঘৰুৱা খণ্ড

(iv) Private Sector
ব্যক্তিগত খণ্ড

(h) Which of the following measures the real growth of the economy—

তলৰ কোনটোৱে এখন অর্থনীতিৰ প্ৰকৃত উন্নয়নৰ পৰিমাণন কৰে—

(i) Gross Domestic Product at current prices
চলিত মূল্যত স্থূল ঘৰুৱা উৎপাদনে

(ii) Gross Domestic Product at constant prices
স্থিৰ মূল্যত স্থূল ঘৰুৱা উৎপাদনে

(iii) Net Domestic Product at current prices
চলিত মূল্যত নিগুট ঘৰুৱা উৎপাদনে

(iv) Net Domestic Product at Market prices
নিগুট ঘৰুৱা উৎপাদন বজাৰ দৰ

(i) In a depressionary situation of an economy public expenditure should—
এখন অর্থনীতিৰ মন্দাৱস্থাত ৰাজহুৱা বিনিয়োগ হোৱাটো প্ৰয়োজন —

(i) Remain Constant

স্থিৰে থকা

(ii) Decrease

হ্রাস হোৱা

(iii) Increase

বৃদ্ধি হোৱা

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(j) As income of a person rises from Rs.50,000 to Rs.60,000, consumption also increase from Rs.40,000 to Rs.47,000. Find out his Marginal propensity to Consume (MPC) from the following—

এজন ব্যক্তিৰ আয় ৫০,০০০ টকা পৰা ৬০,০০০ টকালৈ বৃদ্ধি হোৱাত তেওঁৰ উপভোগৰ বিনিয়োগো ৪০,০০০ টকা পৰা ৪৭,০০০ টকালৈ বৃদ্ধি পায়। তলত দিয়াবোৰৰ পৰা তেওঁৰ উপভোগৰ প্ৰান্তিয় প্ৰৱৰ্ত্তা বাচি উলিওৱা—

(i) 0.50

০.৫০

(ii) 0.60

০.৬০

(iii) 0.70

০.৭০

(iv) 0.80

০.৮০

2. Answer the following questions : (**any five**)
2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What is circular flow of an economy ?

এখন অর্থনীতিৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহ মানে কি?

(b) Write the Say's Law of Market.

চে'ৰ বজাৰ বিধিটো লিখা।

(c) Mention different Methods of computing National Income.

জাতীয় আয় গণনা কৰাত বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

(d) What do you mean by the term Effective demand ?

সক্ৰিয় চাহিদা বুলিলে কি বুজা?

(e) Define liquidity preference.

তাবল্য গ্ৰীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) Mention the assumptions of classical economy.

সংস্থাপিত অৰ্থনীতিৰ অভিধাৰণাসমূহ লিখা।

(g) Explain about Keynes investment multiplier.

কেইলৰ বিনিয়োগ গুণক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

3. Answer the following questions : (any six)
5×6=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছটা)

(a) Define the concept of Value Added Method of National Income Computing.

জাতীয় আয় গণনা কৰা মূল্য সংযোজন পদ্ধতিটোৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Give the meaning of nominal GDP and real GDP.

নামমাত্ৰ GDP আৰু প্ৰকৃত GDP -ৰ অৰ্থ লিখা।

(c) What are the major differences between classical and Keynesian economics ?

সংস্থাপিত অৰ্থনীতি আৰু কেইলীয় অৰ্থনীতিৰ মূল প্ৰভেদসমূহ কি কি?

(d) Explain in brief the factors that determines Marginal Propensity to Consume (MPC).

উপভোগৰ প্ৰাক্তীয় প্ৰবণতাৰ মূল নিৰ্ধাৰকসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(e) Discuss the properties of Keynesian consumption function.

কেইলৰ উপভোগ কাৰ্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(f) Explain classical Laissez faire theory of Market.

সংস্থাপিত অৰ্থনীতিৰ মুক্ত বজাৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(g) What are assumptions of Fisher's quantity theory of Money ?

ফিচাৰৰ মুদ্ৰাৰ পৰিমাণগত তত্ত্বটোৰ অভিধাৰণাসমূহ কি কি?

(h) Give the Keynesian Aggregate Supply Concept.

কেইলৰ সামগ্ৰিক যোগান ধাৰণাটো লিখা।

(i) Explain GNP as a measure of Economic Welfare.

অৰ্থনৈতিক কল্যাণৰ নিৰূপক হিচাপে GNP -ৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (j) What do you mean by the term double counting of National Income?
জাতীয় আয়ৰ দ্বৈত গণনা বুলিলে তুমি কি বুজা?

4. Answer the following questions : (any two)
10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

- (a) Explain the expenditure Method of Calculating GDP.

জাতীয় আয় গণনা কৰা ব্যয় পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain the concept of Gross Domestic Product at Market Price (GDP_{MP}).

চলিত মূল্যত স্থূল ঘৰুৱা উৎপাদন (GDP_{MP}) ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Critically examine the implications of Say's Law of Market in Present day context.

বৰ্তমান সময়ত চে'ৰ বজাৰ বিধিটোৰ প্ৰযোজ্যতাৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

- (d) Explain the concept of keynesian Average Propensity to consume.

কেইলৰ উপভোগৰ গড় প্ৰৱণতা ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

5. Answer the following questions : (any one)
14×1=14

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো এটা)

- (a) Discuss about the circular flow of income in a four sector economy with suitable diagram.

চাৰিটা খণ্ড যুক্ত অৰ্থনীতিত আয়ৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহৰ ধাৰণাটো উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss simple keynesian model of income determination with suitable diagram.

কেইলৰ সহজ আয় নিৰ্দ্ধাৰণ আৰ্হিটো উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Critically discuss about the classical theory of employment with suitable diagram.

উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত সংস্থাপিত অৰ্থনীতিৰ নিয়োগ তত্ত্বটোৰ সামালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।